

Vlaams
Parlement

ingediend op **1542** (2017-2018) – Nr. 1
27 maart 2018 (2017-2018)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door Sabine Vermeulen

over het Strategisch plan biologische landbouw
2018-2022

Samenstelling van de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid:

Voorzitter: Jos De Meyer.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Jelle Engelbosch, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Sabine Vermeulen, Peter Wouters;

Jos De Meyer, Bart Dochy, Tinne Rombouts, Johan Verstreken;

Herman De Croo, Francesco Vanderjeugd;

Els Robeyns, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Vera Celis, Matthias Diependaele, Bert Maertens, Marius Meremans, Wilfried Vandaele,

Tine van der Vloet;

Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, Michel Doomst, Jan Durnez;

Lydia Peeters, Freya Saeys;

Rob Beenders, Kurt De Loor;

Johan Danen.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin.

INHOUD

I.	Toelichting van het Strategisch plan biologische landbouw 2018-2022 door Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw	4
1.	Vier pijlers van het Strategisch plan biologische landbouw	4
2.	Concrete acties	4
2.1.	Acties rechtstreeks gericht tot de biolandbouwers	4
2.2.	Acties gericht op bio-onderzoek en kennis voor de boer	5
2.3.	Acties gericht op de bioketen	6
2.4.	Promotie- en sensibiliseringsacties	6
II.	Vragen en opmerkingen van de commissieleden	6
III.	Antwoorden van minister Joke Schauvliege	9
IV.	Bijkomende vragen van de commissieleden en antwoorden van de minister	10
	Gebruikte afkortingen	12
	Bijlage: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid organiseerde op 14 maart 2018 een gedachtewisseling met minister Joke Schauvliege over het Strategisch plan biologische landbouw 2018-2022. Het strategisch plan is te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

I. Toelichting van het Strategisch plan biologische landbouw 2018-2022 door Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

1. Vier pijlers van het Strategisch plan biologische landbouw

Minister *Joke Schauvliege* deelt mee dat het Strategisch plan biologische landbouw 2018-2022 pas vorige week werd afgerond en door de betrokken partners werd ondertekend. Het nieuw strategische plan legt de krachtlijnen van biologische landbouw voor de komende vijf jaar vast. Die krachtlijnen moeten ervoor zorgen dat de biologische landbouw in Vlaanderen kan doorgroeien en zich steviger verankert.

Het Strategisch plan biologische landbouw 2018-2022 kwam tot stand in goed overleg en nauwe samenwerking met verschillende stakeholders: BioForum Vlaanderen, de Boerenbond, het Algemeen Boerensyndicaat, FEVIA Vlaanderen, Comeos Vlaanderen, de onderzoekscentra, het Departement Landbouw en Visserij en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing. De centrale ambitie luidt 'samen naar meer en betere biolandbouw'. Net zoals het plan is deze slogan gebouwd op vier kernwoorden: 'samen', 'meer', 'beter' en 'biolandbouw'.

De pijler 'samen' slaat op de samenwerking tussen alle ketenactoren. Dat zijn uiteraard niet alleen biolandbouwers, maar ook omschakelaars, onderzoekers, landbouworganisaties, verwerkers, retailers, overheid en anderen. De bestaande biolandbouwers hebben evenwel een cruciale voorbeeldfunctie in dit verhaal.

De tweede pijler is 'meer'. De Belgische consument besteedde vorig jaar 12 procent meer aan bioproducten dan het jaar voordien. Vlaanderen is in Europa één van de sterkst groeiende markten voor bioproducten. De vraag naar bio overstijgt nog steeds het plaatselijk geproduceerde aanbod en dat creëert opportuniteiten voor de Vlaamse biolandbouwers. 'Meer' staat dus voor meer biolandbouwers en een verdere uitbouw van de biosector.

De derde pijler, 'beter', moet ervoor zorgen dat de biolandbouw een voortrekkersrol blijft spelen op het gebied van duurzaamheid. Daarom maakt de minister via dit plan werk van innovatie bij biolandbouwers en stimuleert het onderzoek.

Tot slot staat de vierde pijler, 'biolandbouw', voor de certificatie en de agro-ecologische principes van de biologische landbouw. De vier pijlers vormen de voornaamste steunpilaren van dit plan, maar uiteraard moeten die principes ook worden omgezet in concrete acties.

2. Concrete acties

2.1. Acties rechtstreeks gericht tot de biolandbouwers

De minister lanceerde vorige week het nieuwe concept van de regionale 'bioclusters', waarbij doelgericht zones worden bepaald waarbinnen proactief een reeks acties wordt opgezet die focussen op de omschakeling naar biovoeding. In de verschillende bioclusters worden zoveel mogelijk actoren betrokken, zoals lokale biolandbouwers, landbouwersnetwerken, erfbetreders, onderzoekers,

provincies, steden en gemeenten. Alle belanghebbenden die aan het Strategisch plan biologische landbouw 2018-2022 meewerkten, zijn ervan overtuigd dat de collectieve samenwerking in bioclusters vooruitgang kan opleveren. De bioclusters zorgen er namelijk voor dat landbouwers die interesse tonen voor omschakeling, onmiddellijk terechtkomen in het lokale netwerk. Op die manier hoopt de minister om de samenwerking tussen de producenten en ketenspelers te stimuleren, zoals bijvoorbeeld kennisdeling, wisseling van teelten en deling van machines. Er werd alvast 125.000 euro vrijgemaakt voor de opstart van die nieuwe bioclusters.

Daarnaast blijft de begeleiding van de biolandbouwers en kandidaat-biolandbouwers van doorslaggevend belang. De minister vermeldt bijvoorbeeld de basiswerking van 'Bio zoekt Boer', de steun voor het inwinnen van biobedrijfsadvies en de werkingsubsidie aan BioForum. De bioboer wordt blijvend ondersteund op het bedrijfsniveau: dit gebeurt via de biohectarepremie en via de tussenkomst in de biocontrolekosten. In 2017 werd 1,25 miljoen euro betaald aan de biolandbouwers voor beide maatregelen. Dit is een stijging van 30 procent in vergelijking met het voorgaande jaar. Binnen het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid kunnen biolandbouwers ook aanspraak maken op een bedrijfstoelage en zij zijn de enige groep landbouwers die de vergroeningspremie kunnen krijgen zonder aan bijkomende voorwaarden te voldoen. In 2016 was het aandeel van biolandbouwers in het kader van de toelagerechten al gestegen tot 2 miljoen euro. Biolandbouwers kunnen ook deelnemen aan alle horizontale subsidiemaatregelen, zoals de European Innovation Partnerships of investeringssteun, waarmee diverse projecten kunnen worden opgestart.

2.2. Acties gericht op bio-onderzoek en kennis voor de boer

De minister verwijst naar de derde pijler van het Strategisch plan biologische landbouw 2018-2022, met het sleutelwoord 'beter'. De biolandbouw speelt een voortrekkersrol voor de ganse landbouwsector op het vlak van duurzaamheid. Een aantal landbouwpraktijken die de biologische landbouwers sedert lang toepassen, vinden stilaan ingang bij alle landbouwers: telen van groenbedekkers, de introductie van klaver in graslanden, het aanleggen van perceelsranden enzovoort.

Een van de belangrijke speerpunten rond onderzoek is het versterken van het Vlaamse Biokennisnetwerk. Dat is de samenwerking tussen de biobedrijfsnetwerken waarin de boer centraal staat, CCBT en NOBL. Het succes van het bio-onderzoek ligt in hun goede samenwerking en de kansen die zij bieden aan de boeren om zelf onderzoekstopics aan te brengen.

CCBT bestaat ondertussen zeven jaar en is de spil geworden van het biopraktijk-onderzoek. CCBT verzamelt alle praktijkcentra rond bio en zorgt voor kennisverspreiding op maat van de bioboer. De minister hoopt dan ook dat nog meer praktijkcentra actief willen deelnemen aan het bio-onderzoek. Ze zal de middelen verhogen voor praktijkgericht onderzoek, zodat de boeren nog beter worden ondersteund in hun bedrijfsvoering.

ILVO treft ook een concrete biomaatregel: de oprichting van een nieuw living lab 'agro-ecologie en biologische landbouw' dat zal fungeren als een ontmoetingsplaats, experimenteerruimte en onlineplatform voor fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek.

Als het gaat over kennis, speelt het land- en tuinbouwonderwijs een belangrijke rol. De minister zal middelen vrijmaken voor het lerend netwerk van leerkrachten en teeltbegeleiders uit het secundair land- en tuinbouwonderwijs rond 'biologische landbouw en agro-ecologie'.

2.3. Acties gericht op de bioketen

Door de beperkte schaalgrootte ligt er nog werk op de plank om de bioketen te optimaliseren en efficiënter te laten functioneren. Ook daarin zullen de bioclusters, in samenwerking met 'Bio zoekt Keten' een voorname rol spelen. Andere optimalisaties betreffen de verwerking van reststromen, het voorkomen van contaminatie, eerlijke handelsrelaties, foodservices enzovoort. BioForum zal blijvend financieel worden ondersteund als sectororganisatie, zodat de bioketen hulp krijgt bij allerlei specifieke vragen en aangelegenheden.

2.4. Promotie- en sensibiliseringsacties

In de sectorgroep 'bio' van de VLAM wordt een gezamenlijke consumentenstrategie afgesproken voor promotie- en sensibiliseringsacties. Nog in het voorjaar van 2018 lanceert de VLAM een onlineplatform waar de consument alle informatie over bio vindt. In filmpjes zullen de sterktes van bio worden gedemonstreerd. Infografieken zullen de burger duidelijk maken welke meerwaarde bio biedt.

Om dit geheel te ondersteunen maakt de minister extra middelen vrij. Jaarlijks wordt in 1,4 miljoen euro voorzien voor de projectwerking van het plan. Maar daar moeten de investeringen en deelname aan andere algemene landbouwmaatregelen nog worden bijgerekend. De middelen hiervoor stijgen jaarlijks, samen met het aantal biolandbouwers. In totaal zal de minister dit jaar vanuit haar landbouwbudget minstens 6,4 miljoen euro investeren in de biolandbouw. Dat is een nieuw record.

II. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

Francesco Vanderjeugd bevestigt dat de aandacht voor biolandbouw voortdurend stijgt. Het feit dat de Vlaamse biolandbouw nog steeds onder het Europese gemiddelde blijft is vermoedelijk het gevolg van ons fel versnipperde landbouwlandschap. Meer en ook betere biolandbouw moet inderdaad het streefdoel zijn.

Het is fijn om vast te stellen dat de minister ook inzet op wetenschappelijk onderzoek om de biolandbouw te ondersteunen, en op onderzoek inzake de omschakeling van gangbare landbouw naar een bedrijfseconomisch biolandbouwbedrijf.

Vallen de grenzen van de bioclusters samen met bepaalde bestuurlijke grenzen als gemeenten of provincies? Zijn er bepaalde kwantitatieve of kwalitatieve criteria vastgelegd om een dergelijke cluster op te zetten? Zullen de regionale bioclusters gehouden zijn aan een bepaalde vorm van rapportering?

Een derde van de omschakelaars naar biolandbouw doet een beroep op het instrument 'Bio zoekt Boer'. Wat is de reden waarom twee derden er geen beroep op doet? Zijn er cijfers beschikbaar van bedrijven die de omschakeling naar biolandbouw uiteindelijk staken?

De minister zal de potentie van biolandbouw aan de stadsrand onderzoeken. Dat kan een stimulans zijn om de stadslandbouw mee te ondersteunen.

Hoe kadert de minister de toekomst van de biolandbouw binnen de plannen voor het GLB 2020? Hoe ziet de minister de uitwisseling van kennis en technieken tussen de gangbare landbouw en de biolandbouw die op pagina 14 van het plan wordt aangehaald?

Sofie Joosen is blij dat de minister de kansen in de biosector benadrukt en valideert. Dit groeipotentieel moet in elk geval worden ondersteund en benut. De minister verwees naar de bioclusters die een lokale dynamiek op gang moeten brengen. Hoe verloopt de afbakening? Werd er een tijds kader bepaald?

In het verleden wees *Sofie Joosen* reeds op de noodzaak om het landbouwonderwijs meer te richten op het leiden van een onderneming, los van het aanleren van landbouwtechnieken en -kennis die uiteraard ook belangrijk zijn. De minister antwoordde toen dat het afbakenen van de leerplannen een bevoegdheid is van de minister van Onderwijs. In het nieuwe bioplan staat dat in het landbouwonderwijs meer focus zal liggen op de biolandbouw, en dat een betere integratie van de bestaande onderzoeks-, kennis- en onderwijsinstellingen in het vooruitzicht wordt gesteld. Werd hierover reeds overlegd met minister Crevits? Hoe wordt de sector hierbij betrokken?

Het vorige Strategisch plan biologische landbouw stelde dat 53 procent van alle biologische bedrijven die tussen 2010 en 2016 stopten, dat deden binnen de eerste vijf jaar. Wordt in het voorliggende strategisch plan voldoende aandacht besteed aan deze vroege stoppers?

In het kader van het wetenschappelijk onderzoek zal ILVO een living lab agro-ecologie opzetten. Welke middelen worden hiervoor voorzien en welk tijds kader wordt in het vooruitzicht gesteld?

Bart Caron is tevreden met de vier kernwoorden van het Strategisch plan biologische landbouw en met het enthousiasme waarmee de minister het plan samen met de sector heeft uitgetekend. De goede samenwerking wordt ook vanuit de sector bevestigd.

Vlaanderen heeft een zeer beperkt areaal voor biologische landbouw. De moeilijke toegang tot landbouwgrond is trouwens voor de hele Vlaamse landbouw een probleem, en niet alleen voor de biologische landbouw.

De groei staat centraal en is ook noodzakelijk, want Vlaanderen voert veel bioproducten in. De instrumenten die voor deze groei worden uitgezet, zullen hopelijk bijdragen aan de beoogde groei.

De minister stelde dat voor de uitvoering van het strategisch plan 6,4 miljoen euro werd uitgetrokken. Kan de minister hierover meer toelichting geven? Hoe evolueren de toelagen en op welke elementen wordt met welke timing ingezet?

Bart Caron staat positief tegenover de regionale bioclusters. Het idee dat regionaal wordt overlegd over de omschakeling naar biologische landbouw en dat landbouwers samen met andere actoren onderling een kennis- en operationeel netwerk kunnen vormen, is toe te juichen.

Een deel van het landbouwonderzoek verloopt via de provinciale onderzoekscentra. Het feit dat ILVO inzake onderzoek en kennis een belangrijke bijdrage zal leveren is positief, maar is er samenwerking voorzien met de provinciale onderzoekscentra? Wordt het land- en tuinbouwonderwijs meegenomen in de ondersteunende beweging? Wordt ook het universitair onderwijs betrokken in extra aandacht en de specifieke vereisten voor biolandbouw? Hopelijk wordt ook de consument betrokken bij het living lab agro-ecologie en biologische landbouw dat door ILVO wordt opgezet.

Als enig negatief punt betreurt *Bart Caron* dat de belangenbehartiging – toch een van de kerntaken van BioForum – door de minister wordt afgebouwd. Met een

beperkte staf zal het moeilijk zijn om de belangen van de biologische landbouw even sterk te blijven verdedigen.

Bart Dochy is enthousiast over het voorliggende strategisch plan en over de uitgebreide samenwerking die met de biosector en de landbouwsector in zijn geheel werd opgezet om de biolandbouw een terechte plaats in de landbouwsector te laten verwerven. Op pagina 9 wordt de biolandbouw terecht gedefinieerd als 'de biologische gecertificeerde landbouw volgens de Europese wetgeving'. Het is daarbij belangrijk om te weten dat de regels en dus ook de sturing van de biologische landbouw vanuit Europa worden gemonitord.

Over technische ondersteuning, onderzoeken en scholing hoeft men zich niet al te bezorgd te tonen. De bakermat van het onderzoek naar de biologische landbouw in Vlaanderen ligt immers bij Inagro, dat op de campus van het toenmalige POVL te Beitem uit zeven vzw's werd opgericht, waaronder het PCBT. Inagro heeft de samenwerking tussen de biolandbouw en de gangbare landbouw steeds sterk gestimuleerd.

Van de Vlaamse landbouwproductie is 1,1 procent van biologische oorsprong. Amper 4 tot 5 procent hiervan wordt naar de consument gebracht via de korte keten als verkoop op het landbouwbedrijf, terwijl 41,5 procent via de klassieke supermarkt en 9,4 procent via de hard discounters zijn weg vindt naar de consument. Op dit moment bevindt de biolandbouw zich nog in een vraagmarkt met een vraag groter dan de productie, en de biolandbouwer in een min of meer comfortabele positie. Hoe kan de biosector zich wapenen op een marktsituatie waar vraag en aanbod in evenwicht zijn of waar de productie van bioproducten eventueel groter wordt dan de vraag? De gangbare landbouw zit immers in die positie waardoor de prijs wordt opgedrongen door externe spelers en de landbouwer de controle op de prijsvorming verliest. Hoe staat de biosector trouwens zelf tegenover de uitbreiding van de sector die voor groeiende concurrentie zorgt en een einde kan maken aan de vraagmarkt?

Herman De Croo kent voor- en tegenstanders van biologische landbouw. Het zou in het belang zijn van de biologische landbouw indien voor de consument een logische en goed verkoopbare argumentatie kan worden opgebouwd waarom biologische landbouw beter zou zijn dan de gangbare landbouw. Minder gebruik van pesticiden, beter beheer van de landbouwgrond, behouden van de biodiversiteit door minder nevenschade bij verminderd gebruik van pesticiden zijn gangbare argumenten. Maar het ontbreekt de sector aan een soort 'tien geboden' of een korte, handige en wetenschappelijk gefundeerde slogan die de consument snel kan overtuigen en die een hogere prijs voor eenzelfde landbouwproduct rechtvaardigt.

Jos De Meyer stelt vast dat de meeste landbouworganisaties positief reageren op het Strategisch plan biologische landbouw. In een persmededeling van de Boerenbond leest hij dat sinds 2009 niet minder dan 720 individuele bedrijven kwamen aankloppen bij het innovatiesteunpunt voor advies in het kader van het project 'Bio zoekt Boer'. Dit resulteerde in 130 omschakelaars. Het nieuw Strategisch plan biologische landbouw 2018-2022 legt meer de focus bij de landbouwer zelf, en vooral op de begeleiding van bedrijven die willen omschakelen.

Op de Agridagen te Ravels in februari 2018 was er bijzondere aandacht voor de biolandbouw. Paul Verbeke van BioForum stelde dat de sector niet immuun is voor de schijnbare natuurwetten van vraag en aanbod, en dat de markt van biologische producten vooral kansen biedt indien vraag en aanbod in evenwicht zijn. Een goed overleg met de afnemers is volgens hem cruciaal om de markt correct te kunnen inschatten. Hij concludeerde dat het promoten van biopro-

ducten enkel zinvol is in een markt die hiervoor reeds de nodige afzetkansen biedt. Hij verwijst daarbij ook naar biologisch vlees dat minder populair is omdat het prijsverschil met conventioneel vlees groter is dan bij andere producten. Dat valt terug te leiden naar een grotere kostprijs, maar toch is de conclusie dat de consument een cruciale rol speelt. Men moet zich bij het ontwikkelen van promotiecampagnes de vraag stellen of de consument al dan niet bereid is om een meerprijs te betalen voor kwaliteitsproducten in het algemeen, en bioproducten in het bijzonder.

III. Antwoorden van minister Joke Schauvliege

Minister *Joke Schauvliege* benadrukt het engagement van heel wat organisaties om het Strategisch plan biologische landbouw 2018-2022 volledig te ondersteunen en uit te voeren. Daarbij is het belangrijk om te onderstrepen dat het niet de overheid is, maar de ondernemer zelf die kiest welke richting zijn bedrijf uitgaat.

De biologische landbouw wordt inderdaad vanuit Europa gedefinieerd en gereguleerd. Het is een afgelijnde teeltmethode waar een certificering tegenover staat. Er zijn in die zin geen tien geboden, maar er is een reglementering, en producenten en consumenten die op een vrije markt hun producten uitwisselen. Recente cijfers bevestigen daarbij dat er stijgende interesse is, zowel bij producenten als consumenten, al blijft de productie in Vlaanderen nog steeds achter tegenover de vraag. De overheid hoeft zich daarbij niet uit te spreken over de waarde van traditionele landbouw of van biolandbouw. Het is wel de taak van de overheid om zoveel mogelijk informatie te geven zodat de producent en de consument kan kiezen voor het model dat hem past.

Het is een objectieve vaststelling dat in Vlaanderen de vraag naar bioproducten groter is dan het aanbod. Deze vraagmarkt is een interessant uitgangspunt voor de producent, al is het voor hem ook interessant indien hij zijn productie nog verder kan uitbreiden. Het toenemen van het aantal producenten zal inderdaad leiden tot een grotere onderlinge concurrentie, maar net als bij andere producten zal de wet van vraag en aanbod de prijs bepalen. Daarbij speelt echter dat biolandbouw een specifieke productiemethode inhoudt. Dat is een moeilijke stap voor een producent die niet echt overtuigd is van het nut ervan. Het is de taak van de overheid om objectieve informatie te verschaffen, onderzoek te stimuleren en expertise te ontwikkelen en te delen, zodat iedere landbouwer de productiemethode kan selecteren die zijn voorkeur wegdraagt.

In de bioclusters worden lokale partners samengebracht om van onderuit de grenzen van de samenwerking vast te leggen, met ondersteuning van het BioForum en het innovatiesteunpunt. De clusters zijn in geen geval gebonden aan de grenzen van de gemeenten. Qua timing is het de bedoeling om nog voor de zomer van 2018 een aantal clusters vast te leggen. Indien het aanbod van biologische producten stijgt, zal de sector zich ook meer moeten organiseren. De bioclusters kunnen daar een interessante aanzet toe zijn.

Het klopt dat slechts een derde van de omschakelaars naar biolandbouw een beroep doet op het instrument 'Bio zoekt Boer'. Het is een kans die door de overheid wordt geboden en waar iedere producent vrij is om op in te gaan. Jaarlijks wordt ook gerapporteerd over het aantal landbouwers dat stopt met biologische landbouw. De oorzaken hiervan kunnen zeer divers zijn en het is niet zo dat er eenduidig een bepaalde reden kan worden vastgelegd. In elke sector zijn er starters en stoppers en dat is in de biologische landbouw niet anders. Wellicht kunnen de bioclusters in de toekomst meer inzicht geven in de motiveringen die aan de grondslag liggen van omschakelingen naar biologische landbouw of van het beëindigen van deze teeltmethode. Zij zullen in elk geval

voor een betere begeleiding kunnen zorgen voor landbouwers die overstappen van een traditionele teeltmethode naar biologische landbouw.

Uiteraard moet het GLB na 2020 rekening houden met de toekomstige kansen en bedreigingen van de biosector.

De verschillende onderzoekers in Vlaanderen werken uiteraard samen en worden vooral gestimuleerd door concrete vragen die vanuit de sector zelf worden voorgelegd. Naast fundamenteel onderzoek vormen de praktijkcentra in die zin een bijzondere meerwaarde omdat zij echt zijn toegesneden op het oplossen van concrete vragen uit de sector. Vandaar dat er ook meer middelen voor het praktijkonderzoek van CCBT worden voorzien.

Het Strategisch plan biologische landbouw 2018-2022 bevat een apart hoofdstuk voor het landbouwonderwijs en het onder de aandacht brengen van biolandbouw. Het strategisch plan is niet de juiste plaats om een onderwijsplan uit te werken, maar uiteraard wordt met de minister van Onderwijs overlegd over het verder uitbouwen en delen van de kennis over biologische landbouw.

De minister benadrukt de verdiensten van BioForum, maar er moet worden gesleuteld aan het feit dat Vlaanderen qua biolandbouw achterblijft op andere Europese landen. Daarom verkoos de minister om de beschikbare middelen niet te investeren in nog meer structuren, maar ze rechtstreeks naar de biolandbouwer te laten vloeien.

De minister bevestigt dat dit jaar in totaal 6,4 miljoen euro vanuit het landbouwbudget naar biolandbouw gaat. Er zal een tabel ter beschikking worden gesteld met de verdere verdeling van deze middelen.

IV. Bijkomende vragen van de commissieleden en antwoorden van de minister

Herman De Croo blijft erbij dat een wetenschappelijke toelichting bij de voordelen van biolandbouw noodzakelijk is om een verdere afzet van deze producten te bevorderen. Een objectieve overheids campagne is in die zin zeker op zijn plaats. De Europese argumentatie kan daarbij worden ingeschakeld.

Peter Wouters sluit hierbij aan met de opmerking dat de biosector nog in volle ontwikkeling is. Ook voor de vleessector stelt zich de vraag in hoever biovlees beter is dan vlees dat op traditionele wijze wordt aangeboden. Het is de taak van de overheid om meer informatie te verschaffen bij alle facetten van het productieproces, zodat de consument zijn koopgedrag kan steunen op objectieve informatie.

Bart Caron merkt op dat het niet alleen de bezorgdheid voor de persoonlijke gezondheid is die de consument doet kiezen voor bioproducten. Het gaat ook over respect voor de leefomgeving, behoud van de bodemkwaliteit en het biologische leven in de bodem, behouden van de biodiversiteit, de levenskwaliteit van de dieren die we fokken, verbeteren van de luchtkwaliteit en het oppervlaktewater, het toeroepen van een halt aan de bijensterfte die vermoedelijk het gevolg is van het gebruik van neonicotinoiden. Veel roofvogels zijn bijvoorbeeld uitgestorven door misvattingen over hun verhouding met de landbouw waardoor andere vogels als houtduiven, kraaien en eksters meer schade toebrengen dan de oorspronkelijk verguisde roofvogels. Ten gronde gaat het over het behouden van een balans in de natuur, terwijl de mens door ingrepen in die natuur aan zijn eigen voedselbehoeften probeert te voldoen.

Bart Dochy is tevreden dat de minister ook verwees naar de mogelijkheid tot het oprichten van brancheorganisaties en producentenorganisaties. Hij roept op om die goed te begeleiden qua ondersteuning, advies en onderzoek, in een sector die uiteindelijk nog in zijn kinderschoenen staat. Deze brancheorganisaties en producentenorganisaties zullen moeten instaan voor een goede organisatie van de keten om de biolandbouwer te ondersteunen in het verwerven van een positie die hopelijk beter is dan deze van de gewone landbouwer die zijn prijs niet zelf meer kan bepalen.

De *minister* dankt de commissieleden voor hun positieve beoordeling van het Strategisch plan biologische landbouw 2018-2022. Het spreekt voor zich dat de landbouwers zullen worden ondersteund indien ze kiezen voor een transitie naar de biologische landbouw. Onderzoek, samenwerking en begeleiding zijn belangrijke speerpunten van het plan.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Sabine VERMEULEN,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

CCBT	Coördinatiecentrum praktijkgericht onderzoek en voorlichting voor de biologische teelt
FEVIA	Federatie Voedingsindustrie
GLB	gemeenschappelijk landbouwbeleid
ILVO	Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek
NOBL	Netwerk Onderzoek Biologische Landbouw & Voeding
PCBT	Interprovinciaal Proefcentrum voor de Biologische Teelt
POVLT	Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw
VLAM	Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing
vzw	vereniging zonder winstoogmerk